

ఉగాది ఉమ్మడి కవిమూలం

ధనికొండ రవిప్రసాద్

ఉగాది రాగానే హృదయంలో రవ్వంత సున్నితత్వం పున్న ప్రతివారూ లేక ఏదో నాటికి కవి అనే రెండక్షరాలతో పిలవబడాలనుకునే ప్రతి ఒక్కరూ నాలుగు ముక్కలు కవిత్వం వ్రాసి తమ ఊరిలోని కవి సమ్మేళనంలో చదవటం మామూలే. నేను హాజరయిన అలాంటి ఊరుమ్మడి కవితా సమ్మేళనాల నుంచి 'మచ్చుతునకలు' మీతో పంచుకుంటే తప్ప పండగ గంధం రాదనిపించింది. ఈ రాస్తున్నది ఆక్షేపణగా కాదు. కేవలం సరదాగా గ్రహించ ప్రార్థన.

“వచ్చావా బావా!
నా హృదయంలో వసంతాన్ని
నింపుతూ
వచ్చావా బావా!”
అంటూ ఎత్తుకుంది ఒక కవయిత్రి.
నిజంగా ఎంత కమ్మని ప్రేమగీతంలా
వుంది ఆ కవిత్వం! ఆ సంవత్సరం
పేరు భావ అనీ, ఆమెకి అక్షరాలు
వలకక అలా చెప్పిందనీ మనకూడా
అర్థంకాకపోతే ఆ కవిత మన హృద
యంలో ఎంతటి మధుర భావాలు
నింపుతుందో!

*

వేదికపై తన కవిత్వం చదివేసి కిందికి
వచ్చి అందరి ముఖాల్లోకి చూసిన కవి
గారు చెవిలో పువ్వు పెట్టుకున్న ఒక
గోముఖ శాస్త్రీగార్ని పలకరించాడు.
“ఏమండీ! మిమ్మల్ని ఎవ్వడో,
ఎక్కడో చూసినట్టుందే” అని.
ఆ పుష్పకర్ణులవారు ఆస్యాయంగా
నవ్వు ఒకేమాట అన్నారు.
“అది సదే! మీ కవిత్వం చూస్తే
నాకు కూడా 'ఎవ్వడో, ఎక్కడో, ఎవరో
గానం చేసేశారా?' అనే అనుభూతి
కలిగింది. హిస్టోరీ...”
(చెవిలో పువ్వు పెట్టుకున్న వాళ్ళంతా
అమాయకులు కారు సుమండీ. కొంత
మంది ఆ పువ్వు ఎదటివాళ్ళ చెవిలో
పెడతారు)

*

వచ్చిందహో ఉగాది ...
తెచ్చిందహో కవులకు సందడి

“వచ్చావా ఉగాదీ! వస్తూ
తెచ్చావా వేప పువ్వు పచ్చడి”
అంటూ వచన కవిత అందుకున్నా
డాక వర్తమానకవి.
ఆహూతులకి వేపకాయ నము
లుతున్న అనుభూతి కలగసాగింది.
వెంటనే చందస్సు తెలిసిన ఒక కుర్ర
వాడు లేచి
“వచ్చినహో ఉగాది కొనివచ్చెను
కమ్మని 'వేపవూతలన్”
అన్నాడు. జనం చప్పట్లు కొట్టారు.
ఈ ఇద్దరిలో ఎవరి భావమూ గొప్పది
కాదు. కానీ ప్రాచీనుల వరప్రసాద
మైన చందస్సు అందంలేని దానికి
అందాన్నిచ్చింది. “చందస్సుల సర్వ
పరిష్కారం” అంటూ ఫ్యాషన్లు వెళ్ళ
బోసే వాళ్ళందరూ శ్రీశ్రీలు కారు.
చాలామంది చందస్సులో రాయటం
చేతకాక, రవ్వంత శ్రమ చెయ్యలేక
ఆ అందాన్ని దూరం చేస్తున్నారు.

*

అన్ని మతాలవారూ కలసి కవి సమ్మే
ళనం చెయ్యటం చక్కని సంప్రదాయం.
ఇలాంటి సమావేశాల్లో ముస్లింలు
చాలా మర్యాదస్తులు. కొన్నిసార్లు
కవిత్వం అందంగా లేకపోయినా,
భావం అర్థంకాకపోయినా అసం
తృప్తి కనిపించనివ్వకుండా “వహవ్వా!
సెబాష్! క్యాబోలే! ఫిర్ ఏక్ బార్!”
అంటూ అభినందిస్తారు.

7-4-05 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారుపత్రిక

ధనికొండ రవిప్రసాద్

ఒక తెలుగు కవిగారు ముషాయి
లో పాల్గొని

"ఈ ప్రపంచ మనలం
నా జ్ఞానం బహు స్వల్పం" అన్నాడు.
"సెబాష్! వహవ్వా! ఫిర్ ఏక్
బార్!" అంటూ ప్రోత్సహించారు
ముస్లిం సోదరులు. వెంటనే కవిగారు
చిన్నబుచ్చుకున్నారు

'ఇదేమిటా బాబూ! నా జ్ఞానం
బహు స్వల్పం అంటే ఆ మాట ఇంకో
సారి చెప్పమంటారే' అని, సరే! మర్యా
దకోసం ఇంకోసారి చెప్పాడు. "ఈ
ప్రపంచ మనలం-నా జ్ఞానం బహు
స్వల్పం"

"వహవ్వా! ఆప్ నే సచ్ బోలా
సాబ్. ఔర్ ఏక్ బార్ బోల్ నా (మీరు
నిజం చెప్పారు ఇంకోసారి చెప్పండి)"
అంటూ మళ్ళీ అరివాడొకాయన. కవి
గారు మాత్రం మొహం చిట్టించుకుని
చతికలబడి కూర్చున్నాడు-ఈ జనం
తనని వెక్కిరిస్తున్నారేమో అనుకుని.

*

కొందరు అచ్చతెనుగు ప్రియులు
"స్థానిక కవి సమ్మేళనము" అనే పదాన్ని
అచ్చ తెనుగులోకి మార్చే ప్రయత్నం
చేశారు. ఒక పండితుడు అతి కష్టం
మీద "ఊర కవి కలయిక" అనే పదం
తయారుచేసి చేతులు దులుపుకోగలి
గాడు.

"హత్తెరీ! ఊరకవి అనగానే ఏ ఊరపి
చ్చికలో జ్ఞాపకమొచ్చే ప్రమాదం వుంది"
అంటూ కవీశ్వరులంతా ఆక్షేపించారు.

"మీకు నానా రకాల అర్థాలు స్ఫురిస్తే
నేను బాధ్యుణ్ణా! దీన్ని మించిన
అనువాదం ఎక్కడా లేదంటాడు
పండితుడు.

చీవరికి "స్థానిక కవి సమ్మేళనం"
అంటూ మామూలు పదం ఉపయోగి
స్తేనేకానీ కవి సమ్మేళనానికి రామంటూ
ఊరకవి సమూహం బెదిరించి సాధిం
చింది.

నవ వసంత వైభవము

ఆ సక్తీన్ గలిగింప వచ్చె మధుమాసం బొప్పగన్ శోభతో
కైసీసెన్, విరహమున్నన్ మధు శలకల్ తన్తునన్ క్రొవ్వుచున్
వాసీన్ వస్త్రై, గడించె - సంకుచిత భావతీత వర్ణముల్లై
భాసీల్లెన్ 'యువవర్ష' మందున సుహృద్భావము లింపారగన్

మకరంద స్వాదాన - మధుకర నాదము
మంగళధ్వనము - మండితము
కుహకుహూయని కూయు - కోయిల స్వర్ణతో
మామిడి చివురుల - మాధవము
తలపంత పలవించి - తనువంత పులకించు
శుకపిక గణముల - సోయగము
పండితులు వచించు - పంచాంగ శ్రవణాన
కులమతముల కుళ్ళ కంఠితము

గుండు మల్లియల్ వికసించి - గుస్తరించె
మోద సంభరిత సుమాల - ముకుళితము
చెలగి క్రొంగొత్త రుచులతో - మొలకలెత్తు
నవవసంత వెలుగు శోభ - నయము కూర్చె

క్రొత్త పూతల వేప కొమ్మలు చల్లంగ
నవరించె నూత్న వింజామరములు
నవరిల్లె సారభ సంవాసితముల్లై
పులకించె నీవని - పాల్కుమీద
ప్రియమార నేడు రుంకృతులను నలువంగ
తపియించె శ్రీ షట్పదాల సంత
నరసాల పరువము - నవదరించగ సిగ్గు
వలపించి కురిపించ - జలదరించె
మదన భూవతి జయభేరి మారుమ్రోగ
నవనవాణోకమయ్యె క్రొవ్వునలు పూయ
భావ్య మెరుగుచు నరుదెంచె భవ్యరీతి
సుజన జగతికి ప్రियముతో స్ఫూర్తి నీయ

- ఆచార్య శ్రీవత్స

NORTH INDIA TOURS

	Frequency	Fare
1. Delhi-Badrinath-Kedarnath-Delhi	Every Monday/Friday	*1,200/-
2. Delhi-Badrinath-Kedarnath-Gangotri-Yamunotri-Delhi	Every Friday	*2,200/-
3. Delhi-Allahabad-Varanasi-Gaya-Ayodhya-Rishikesh-Delhi		
4. Delhi-Simla-Kulu-Manali-Chandigarh-Delhi	Every Friday	1,600/-
5. Delhi-Agra-Jaipur-Delhi	Mon/Fri	425/-
6. Delhi-Mussoorie-Haridwar-Rishikesh-Delhi	Tues/Fri	350/-

*First service from 5.5.95. Fare includes Dormitory accommodation, Transport & Guide services. Veg. South Indian Meals will be served on tour at extra payment. We are running LTC tours for Central Govt. employees through ITDC. All Tours are by Super Deluxe Buses, Starting from our New Delhi Office. Contact our offices at Madras Ph: 564864, Hyderabad Ph : 227233, Bangalore Ph: 2262633 and Visakhapatnam Ph : 545565 for advance reservations.

మీరు ఢిల్లీ వచ్చినపుడు ఆధునాతన సౌకర్యములతో నిర్మించబడిన "హోటల్ సదరన్"లో బస చేయండి. ఢిల్లీలో రుచికరమైన తెలుగుభోజనం మా హోటలులోని అమరావతి/సుప్రభాత్ రెస్టారెంట్లలో లభించును.

SOUTHERN TRAVELS / HOTEL SOUTHERN

Recognised by Dept. of Tourism, Government of India, New Delhi

ఢిల్లీలోని తెలుగు వారి ప్రముఖ వాణిజ్య సంస్థ

18/2, Arya Samaj Road, W.E.A. Karol Bagh, New Delhi - 110 005 Ph. 5739508, 5722210, 5724085	No.10, Swarnalok Complex, Near Apsara Theatre, Eluru Road, Governorpet, Vijayawada - 520 002 Ph. 62227
--	---

! ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్

మోడు మోడు పులకరించి
విరునప్పుల నొలక బోసె!
పూవు పూవు అరవిరిసి
పూదేనియ చిందించె!
కొమ్మ కొమ్మ విరగబూసి
చివురులన్ని ఆరబోసె!
వచ్చింది ఆమనని-
హెచ్చిన ఆనందంతో
గళం విప్పి ఎలకోయిల

కమ్మ కమ్మగా పాడె!
ఫల భారంతో వంగి
తొంగి చూసె మానికొమ్మ!
ఆకు దీపాలతోడ
ఎదలగదులు తేజరిల్లె!
మానవారి కరము పాచి
నవవర్షము! రా! రమ్మచి
స్యాగత గీతాలు పాడె!!

- డి.సి. కేశవరావు

7-4-95 ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్వకాల వారపత్రిక